

JAVNSTØÐA

MANGLANDI FJØL ER EIN TRUPULLE

Politiska landslagið skal avspegla tað fjølbroytni, sum ræður í samfelagnum. Ein ov smal umboðan á tingi hevur tað við sær, at okkara mentan ikki er nóg fjølbroytt og tolin. Hetta heldur Erika Hayfield, Ph.D., adjunktur í samfelagsvísindum

Vit eiga at brúka allar resursurnar, sum samfelagið hevur. Ein samansettur skarði av politikarum er náttúrliga meira fjølbroyttur enn ein einstáttaður skarði.

– Við einum meira fjølbroyttum politikki hevði man fingið byrt upundir eina mentan sum er meira tolin.

– Tað eigur ikki bara at vera ein ávísur samfelagsbólkur, sum tekur allar avgerðirnar í samfelagnum, tá nýta vit ikki resursurnar nóg væl.

Tað er flestu føroyingum kunnugt, at fólkafráflyting leingi hevur verið ein trupulleiki í Føroyum. Serliga kvinnur og ung vera verandi uttanlands eftir loknan lesnað.

Rákið er, at tey leita sær til stórbýir har fjølbroytni ræður.

Erika Hayfield vísir á, at eitt samfelag, sum ikki fevnir breitt, ikki er lokkandi fyri

tey ungu at venda heimaftur til. Hon heldur, at vit eiga at tryggja okkum, at vit eru eitt samfelag, sum tey tíma at koma heim aftur til eftir loknan lesnað.

– Tað, at tey ungu siga, at Føroyar ikki eru nóg fjølbroyttar eiga vit at hava í huga um vit vilja tryggja okkum í framtíðini.

Lítið samfelag og sosialt eftirlit

Okkara samfelag er so lítið og tørvur er á einari breiðari politiskari umboðan. Men hetta kann vera trupult, tá samfelagið er so lítið og sosiala eftirlitið so sterkt.

Tað, at sosiala eftirlitið er so sterkt ger, at mann hevur lyndi til at tillaga sín atburð til tað samfelagið, mann er í.

Ein skal vera sterkur fyri at standa seg sum politikari í einum lítlum samfelagi og

klára at verða útstillaður.

– Tað er stutt millum politikararnar og fólkið, og vit skulu fyrihalda okkum til hvønn annan á fleiri frontum. Eitt nú kunnu tvey hava kjakast í politikki á morgni og sita í sama føðingardeggi um kvøldi.

Tá tað er so stutt millum politiska lívið og tað vanliga lívið, kann tað kennast eyka ógvusligt at verða sjónligur í einum so lítlum samfelag sum okkara. Hesum munnu fleiri halda seg burtur frá, og tí kann málið um fjølbroytni ofta tykjast fjart.

Siðbundin kynsmentan

Í Føroyum hava vit eina siðbundna kynsmentan, sum sæst aftur í politikki. Tey sokallaðu maskulini virðini verða raðfest hægri, meðan tey kvinnuligu virðini fylla minni.

Erika Hayfield, Ph.D., adjunktur í samfelagsvísindum

Tá vit tosa um vælferðarskipanir vísir gransking, at vit í Føroyum hava eitt vælferðarmynstur, sum ber brá

av at vera sokallað "familialt". Tað merkir, at har vælferðarskipanir ikki nøkta tørvin, t. d. vantandi røkt til eldri

borgarar, verður væntað, at tað eru familjurnar sum taka um endan. Í roynd og veru merkir hetta, at tað eru kvinnurnar, ið taka um endan.

– Kynsbýti, sum vit síggja í politikki er ein avspeglan av tí siðbundnu kynsmentanini, sum valdar í Føroyum. Og hetta veksa ungar gentur og dreingir upp og gerast partur av.

Erika Hayfield peikar á, at vit bera kynsmentanina víðari til børnini. Vit hava lyndi at avmarka dreingir og gentur við bert at vísa

Mann skal tora at halda seg

Eyðgunn Samuelsen, løgtingkvinna fyri Javnaðarflokkinn

– Um ein kvinna vil koma fram í politikki skal hon vera áhaldin og treisk. Og hon skal ikki taka tað ov nær, um hon fær eitt lítið skump, sigur Eyðgunn Samuelsen, løgtingskvinna fyri javnaðarflokkinn

Ruth Winther Poulsen

Seinastu árin er talið av kvinnum á tingi hækkað nóg, og í dag er ein triðingur av Løgtinginum kvinnur. Men tað er als einki lógið í, at fleiri menn eru at síggja í okkara skipan, tí politiska spælið er meira natúrligt fyri teir.

– Politikkur er ein kappingarheimur, og tað ræður

um at halda seg framat, um ein vil vera verandi. Tað sigur tingkvinnan Eyðgunn Samuelsen, sum síðani 2008 hevur umboðað Javnaðarflokkinn á tingi.

Tað eru meira manslig virðir, sum eru dominerandi, og tiskil kann politiska spælið til tíðir vera meira natúrligt fyri menn enn kvinnur.

Sjálv hevur Eyðgunn

Samuelsen nøkur ár á baki á politiska pallinum, men hon heldur, at tað kann tykjast hart fyri eina kvinnu, tá hon er nýggj á økinum.

– Hóast ein triðingur í løgtinginum er kvinnur, so er tað meira mansdominerað. Men tað er ikki nógv øðrvísi enn um ein fer í eitt starv, har fleiri menn starvast, sigur Eyðgunn Samuelsen.

Kvinnur skulu við í dagliga arbeiðið

Um politiskir flokkar vilja hava fleiri kvinnur við, er neyðugt at fáa tær við í dagliga arbeiðið í flokkinum. Tað nyttar ikki at fara at hugsa um at fáa tær við tá val verður útskrivað.

Kvinnur leypa ikki bara úti tað, tær vilja hava tíð at hugsa seg um og venja seg við tankan.